

ISSN 1999-4214 (print)
ISSN 2957-5095 (online)

ЕУАЗИЯ ГУМАНИТАРЛЫҚ ИНСТИТУТЫНЫҢ

ХАБАРШЫСЫ

ВЕСТНИК

ЕВРАЗИЙСКОГО
ГУМАНИТАРНОГО
ИНСТИТУТА

BULLETIN

OF THE EURASIAN HUMANITIES
INSTITUTE

№4/2022

Жылына 4 рет шығады
2001 ж. шыға бастаған

Выходит 4 раза в год
Начал издаваться с 2001 г.

Published 4 times a year
Began to be published in 2001

Астана, 2022

Бас редактор **Дауренбекова Л.Н.**
Еуразия гуманитарлық институтының доценті, филология ғылымдарының кандидаты,
Астана, Қазақстан

Жауапты редактор **Алимбаев А.Е.**
Еуразия гуманитарлық институтының доценті, философия докторы (PhD)
Астана, Қазақстан

Редакция алқасы

Аймұхамбет Ж.Ә.	филология ғылымдарының докторы, профессор, Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, Астана, Қазақстан
Ақтаева К.	филология ғылымдарының докторы, профессор, А. Мицкевич атындағы Польша университеті, Познань, Польша
Әбсадық А.А.	филология ғылымдарының докторы, профессор, А. Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университеті, Қостанай, Қазақстан
Бредихин С.Н.	филология ғылымдарының докторы, профессор, Солтүстік Кавказ федералды университеті, Ставрополь, РФ
Гайнуллина Ф.А.	филология ғылымдарының кандидаты, доцент Ә. Бөкейхан атындағы университеті, Семей, Қазақстан
Ермекова Т.Н.	филология ғылымдарының докторы, профессор, Қазақ ұлттық қыздар педагогикалық университеті, Алматы, Қазақстан
Есиркепова К.Қ.	филология ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор, А. Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университеті, Қостанай, Қазақстан
Жүсіпов Н.Қ.	филология ғылымдарының докторы, профессор, Торайғыров университеті, Павлодар, Қазақстан
Курбанова М.М.	филология ғылымдарының докторы, профессор, Алишер Навои атындағы Ташкент мемлекеттік өзбек тілі мен әдебиеті университеті, Ташкент, Өзбекстан
Қамзабек Д.	ҚР ҰҒА академигі, филология ғылымдарының докторы, профессор, Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ, Астана, Қазақстан
Құрышжан Ә.	филология ғылымдарының кандидаты, профессор, Ханкук шетелтану университеті, Сеул, Оңтүстік Корея
Онер М.	философия докторы (PhD), профессор, Эгей университеті, Измир, Туркия
Пименова М.В.	филология ғылымдарының докторы, профессор, Шет ел тілдері институты, Санкт-Петербург, РФ
Сайфулина Ф.С.	филология ғылымдарының докторы, профессор, Қазан федералды университеті, Қазан, Татарстан, РФ

Редакцияның мекенжайы: 010009, Астана қ., Жұмбаев даңғ., 4
Телефон/факс: (7172) 561 933; E-mail: eagi.vestnik@gmail.com, Сауім: ojs.egi.kz

Еуразия гуманитарлық институтының Хабаршысы.

Меншіктенуші: «Еуразия гуманитарлық институты»

Қазақстан Республикасы Ақпарат және қоғамдық даму министрлігі Ақпарат комитетінде қайта есепке қойылды. Тіркеу № KZ92VPY00046970 17.03.2022

Басуға 30.11.2022ж. қол қойылды. Пішімі 60*84 1\8. Қағаз офсеттік Көлемі.

БТ. Таралымы 200 дана. Бағасы келісім бойынша. Тапсырыс № 89

«Ақтаев У.Е.» баспасында басылып шықты

© Еуразия гуманитарлық институты

Главный редактор **Дауренбекова Л.Н.**
*Кандидат филологических наук, доцент Евразийского гуманитарного института,
Астана, Казахстан*

Ответственный редактор **Алимбаев А.Е.**
*Доктор философии (PhD), доцент Евразийского гуманитарного института,
Астана, Казахстан*

Редакционная коллегия

Аймухамбет Ж.А.	доктор филологических наук, профессор, ЕНУ имени Л.Н. Гумилева, Астана, Казахстан
Актаева К.	доктор филологических наук, профессор, университет имени Адама Мицкевича, Познань, Польша
Абсадық А.А.	доктор филологических наук, профессор, Костанайский региональный университет имени А. Байтурсынова, Костанай, Казахстан
Бредихин С.Н.	доктор филологических наук, профессор, Северо-Кавказский федеральный университет, Ставрополь, РФ
Гайнуллина Ф.А.	кандидат филологических наук, доцент университет имени А. Бокейхана, Семей, Казахстан
Ермекова Т.Н.	доктор филологических наук, профессор, Казахский национальный женский педагогический университет, Алматы, Казахстан
Есиркепова К.К.	кандидат филологических наук, профессор, Костанайский региональный университет имени А. Байтурсынова, Костанай, Казахстан
Жусипов Н.К.	доктор филологических наук, профессор, Торайгыров университет, Павлодар, Казахстан
Курбанова М.М.	доктор филологических наук, профессор, Ташкентский государственный университет узбекского языка и литературы имени Алишера Навои, Ташкент, Узбекистан
Камзабек Д.	академик НАН РК, доктор филологических наук, профессор, ЕНУ имени Л.Н. Гумилева, Астана, Казахстан
Курышжан А.	кандидат филологических наук, профессор, Университет иностранных языков Ханкук, Сеул, Южная Корея
Онер М.	доктор философии (PhD), профессор, Эгейский университет, Измир, Турция
Пименова М.В.	доктор филологических наук, профессор, Институт иностранных языков, Санкт-Петербург, РФ
Сайфулина Ф.С.	доктор филологических наук, профессор, Казанский федеральный университет, Казань, Татарстан, РФ

*Адрес редакции: 010009, г. Астана., пр. Жумабаева, 4
Телефон/факс: (7172) 561 933; E-mail: eagi.vestnik@gmail.com, Сайт: ojs.egi.kz*

Вестник Евразийского гуманитарного института.
Собственник: «Евразийский гуманитарный институт».
Министерством информации и общественного развития Республики Казахстан Комитет информации постановлено на
переучет № KZ92VPY00046970 17.03.2022
*Подписано в печать 30.11.2022ж. Формат 60*84 1/8. Бум.
Типогр. Тираж 200. Цена согласовано. Заказ № 89
Напечатано в издательстве «У.Е. Актаева»*

Chief Editor **Daurenbekova L.N.**

*Candidate of Philological Science, Associate Professor of the Eurasian Humanities Institute,
Astana, Kazakhstan*

Editor-in-Chief **Alimbayev A.E.**

*Doctor of Philosophy (PhD), Associate Professor of the Eurasian Humanities Institute,
Astana, Kazakhstan*

Editorial Board

- Aimuhambet Zh.A.** Doctor of Philological Sciences, Professor, L.N. Gumilyov ENU, Astana, Kazakhstan
- Aktayeva K.** Doctor of Philological Sciences, Professor, Poznan Adam Mitskevich University, Poznan, Poland
- Absadyk A.A.** Doctor of Philological Sciences, Professor, Kostanay Regional University named after A.Baitursynov, Kostanay, Kazakhstan
- Bredikhin S.N.** Doctor of Philological Sciences, Professor, North-Caucasus Federal University, Stavropol, RF
- Гайнуллина Ф.А.** Candidate of Philological Sciences, Associate Professor Alikhan Bokeikhan University, Semey, Kazakhstan
- Yermekova T.N.** Doctor of Philological Sciences, Professor, Kaz. National Women's Pedagogical University, Almaty, Kazakhstan
- Yesirkepova K.K.** Candidate of Philological Sciences, Professor, Kostanay Regional University named after A.Baitursynov, Kostanay, Kazakhstan
- Zhusipov N.K.** Doctor of Philological Sciences, Professor, Toraighyrov University, Pavlodar, Kazakhstan
- Kurbanova M.M.** Doctor of Philological Sciences, Professor, Tashkent State University of the Uzbek Language and Literature named after Alisher Navoyi, Tashkent, Uzbekistan
- Kamzabek D.** Academician of NAS RK, Doctor of Philological Sciences, Professor, L.N. Gumilyov ENU, Astana, Kazakhstan
- Kuryshzhan A.** Candidate of Philological Sciences, Professor, Hankuk University of Foreign Studies Seoul Korea
- Oner M.** Doctor of Philological (PhD), Professor, Aegean University, Izmir, Turkey
- Pimenova M.V.** Doctor of Philological Sciences, Professor, Foreign Languages Institute, St-Petersburg, RF
- Seifullina F.S.** Doctor of Philological Sciences, Professor, Kazan Federal University, Kazan, Tatarstan, RF

*Editorial address: 010009, Astana., 4, Prospect
Zhumabayev Tel/Fax: (7172) 561 933: E-mail:
eagi.vestnik@gmail.com, Caïm: ojs.egi.kz*

Bulletin of the Eurasian Humanities Institute.

Owner: «Eurasian Humanities Institute».

The Ministry of Information and Public Development of the Republic of Kazakhstan Information Committee decided to re-register No.KZ92VPY00046970 17.03.2022

Signed for printing 30.11.2022 Format 60*84 1/8. Paper.

Printing house Circulation 200. Price agreed. Order No. 89

Printed in the publishing house of «U.E. Aktaev»

©Eurasian Humanities Institute

МАЗМҰНЫ-СОДЕРЖАНИЕ-CONTENTS

ТІЛБІЛІМІ–ЯЗЫКОЗНАНИЕ – LINGUISTICS

ӘБДІРӘСІЛОВ Е.Қ., ДӘУРЕНБЕКОВА Л.Н., ЖУНИСОВА Ж.Ә.	Қуғын-сүргін (репрессия) тақырыбына қатысты терминдердің мазмұндық, құрылымдық ерекшеліктері.....	7
БЕГИМОВА Г.А., БАЙБОСЫН Ә.М.	Абай облысындағы түр-түс мәнді топонимдер.....	17
BISMILDINA D., KAMIEVAG., SANDYBAYEVA A.T.	History of television language research in kazakh linguistics.....	25
КЕНЖАЛИНҚ.К., БАЛТАБАЙ Д.Ә.	Кірме сөздердің семантикалық сипаты («шежіре-и теракима» еңбегі негізінде).....	37
СЕРКЕБАЕВА Г.Ы., БОРАНБАЕВ С.Р.	«Кодекс куманикус» қолжазбасындағы үстеулердің лексика-грамматикалық сипаты.....	47
ТАУБАЛДИЕВ М.Е., ҚҰЛМАНОВ С.	Тіркесті терминдерді аудару мәселелері (Қазақ тележурналистика саласының материалдары негізінде).....	55
ТҰЯҚБАЕВА Р.Р., АШЕНОВА А.Т., ТОЙБЕКОВА С.Р.	Қазақ тілін үйретуде фольклордың маңызы.....	71
ЧУЛАКОВА З.У., ЖУРАВЛЕВА Е.А.	Принципы и способы формирования имени бренда (на примере наименований казахстанских брендов алкогольной продукции).....	81

ӘДЕБИЕТТАНУ – ЛИТЕРАТУРОВЕДЕНИЕ – LITERATURE STUDIES

БАЙТАНАСОВА Қ.М., ҚАСЕН А.Т., СЕЙПУТАНОВА А.Қ.	Қазақ батырлық ертегілеріндегі «ғажайып туу» мотивінің қызметі.....	90
ЕРЛАНОВА А.Е.	Мәшһүр Жүсіптің ағартушылық бағыттағы өлеңдерінің поэтикасы.....	102
ЕРСАИНОВА А.Б.	Сәбит Мұқановтың әдеби – ғылыми шығармашылығы.....	110
ЖАМАНКОЗОВА А.Т., ЗАГАТОВА С.Б., ТУСУПБЕКОВА М.Ж.	Эмоциональная рефлексия как опыт эстетического анализа в романе А.Нурманова «Гибель кулана».....	118
ЖАНБЕРШИЕВА Ұ.Н., ОРАЛОВА Г.С.,	Сыр еліндегі киелі нысандар жайлы аңыздар.....	126
ЗНАКУЛАҮЕВ А.М., ТАКИРОВ С.У., СОҮЛЕМЕЗ О.	Historical discourse and allusion.....	134
ЖЕТІБАЙ Р.Қ.,	Ж. Нәжімеденов прозасындағы психологизм көрінісі	147

КЕНБАЕВА А.З., ПАНГЕРЕЕВ А.Ш., МАМБЕТОВА Г.Ж.	Функции топонимов в эпосе «Едиге» (на материале казахской, каракалпакской и татарской национальных версий).....	155
КУРМАНГАЛИЕВА Г.Т., КАРТАЕВА А.М.	Абайтану ғылымының қалыптасу тарихы.....	166
KRUGLIK J., KOBZHASSAROVA S.T., ZHUMSAKBAYEV A.T.	The principle of historicism in the works of A. Kekilbayev.....	173
SARSEMBAYEVA S., AITUGANOVA S.Sh	Poetics of the literary simulacrum.....	180

**ТІЛ ЖӘНЕ ӘДЕБИЕТТІ ОҚЫТУ ӘДІСТЕМЕСІ – МЕТОДИКА
ПРЕПОДАВАНИЯ ЯЗЫКА И ЛИТЕРАТУРЫ – METHODOLOGY OF
TEACHING LANGUAGE AND LITERATURE**

ЖОРОКПАЕВА М.Д., ОРАЛБЕКОВА А.А., ШАДИЕВА. Н.Х.	Медициналық жоо-да қазақ шетел студенттерін оқытудағы оқытушының кәсіби-педагогикалық қызметінің ерекшелігі.....	187
---	--	-----

ҒАЛЫМ. ТҰЛҒА. ҚАЙРАТКЕР

ДӘУРЕНБЕКОВА Л.Н.	Амангелді Құсайынұлының білім берудің ұлттық моделін қалыптастырудағы ұстанымы.....	198
-------------------	--	-----

XFTAP 17.01.45

DOI <https://doi.org/10.55808/1999-4214.2022-4.19>S. SARSEMBAYEVA¹ S. AITUGANOVA² L.N. Gumilyov Eurasian National University Astana, Kazakhstan^{1,2}(e-mail: ssarsembayeva.kz@gmail.com¹, s-aituganova@mail.ru²)

POETICS OF THE LITERARY SIMULACRUM

Abstract. The article describes the poetic features of one of the basic terms of postmodern literature – simulacrum. The global trend of postmodernism has brought many new changes to society. Naturally, when changing society, consciousness and literature, and requirements to them, and measures to present it, are updated. Modern scholars identify three dominant properties of postmodernism. These include dialogue, play, and intertextuality. However, among the characteristics listed, there is no core of governance to organize the unity of application. Thus, simulacrum is analyzed as a universal category of post-modernist aesthetics and as a key element of the poetry of the postmodernist text. That is, it will be one of the tools to study postmodernist works. Along with the history of the origin and establishment of the simulacrum category, the historical basis in the writings of Plato in the early centuries is differentiated, the interpretation as the main term of postmodern philosophy in the research of the French poststructuralists G. Bataille, P. Klossowski, J. Derrida in the following centuries. The concepts of J. Baudrillard «Simulacrum and simulation», representations of G. Deleuze about the connections between religion and simulacrum have been comprehensively analyzed. The works of the Russian literary scholar M. Bakhtin cover theories concerning the problems of the artistic text, the author and the hero. On the basis of the theory of «Author-hero» of the scientist, the interrelation of the problem of integrity of the author and the hero with the concept of simulacrum is examined.

Keywords: postmodernism in literature, literary simulacrum, simulacra and simulation, poetics of literary simulacrum, simulation of reality, simulative reality

Introduction. Postmodernism is a modern philosophic sect, an artistic method, which conveys the reality of the new socio-political life. It originated as continuation of modernism, as its new form and as a level of qualitative development. The main trait of postmodernism is pluralism, i.e. rejection of predominant canon and legitimacy, ironical approach towards tradition and classical aesthetics, absence of clarity and resistance to system, resistance to methodology, denial of rules and restrictions, unity and lack of autonomy and wholeness, fragmentation, indifference, primacy of chaos, recognition of the world in discord as something haphazard, chaotic, lawless and accidental; interpretability and etc. Postmodernism can be perceived as manifest of classical literature, against its requirements for art. Anti-canonical, anti-aesthetical, anti-systematic... Therefore, in this case, priority is given to unique understanding and ideology in cognition of the world, rather than to humanistic ideas. Whereas artistic image expressed material sense reality (metaphor – “mirror”) in noticeable form, it pointed to prototype in religious art. First it pointed to avant-gardists` art, then new anti-mimetic meanings started to be formed in the practice of postmodernism, embodying spiritual reality. With their help so-called “New artistic reality” (E.B. Vitel) [1], some kind of “The kingdom of distorting mirrors” is created, which claims to the status of spiritual reality, better said, paraspirtual, since it (new reality) represents the results of phantasm of the consciousness of the artist, thereby, gravitates to phenomenon of simulacrum.

The meaning of the word “simulacrum” involves range of other words and concepts (as well as prefixes “pseudo-“ and “quasi-“): similarity, phantasm, simulated, pretending, mannequin, image, visibility, bluff,

untrue, faking, moulage, guise, counterfeit, illusion, spurious, forgery, greasepaint, mask, deception, mirage, imaginary, fiction, camouflage, vapor, etc. Primarily, in this diversity of simulacrum interpretation (there is no single definition of it), and also, in such long range of synonymous words, it is seen that the word “simulacrum” is the key concept in postmodernism philosophy.

Methodology and research methods. The questions of being, reality and simulation in ancient philosophy are considered on the example of ideas of Plato. The analysis of the problem of the ratio of simulation and the real in the post of non-classical philosophy is carried out on the basis of the works of J. Baudrillard, G. Deleuze, J. Derrida, P. Klossowski, etc.

Discussion and observation. The concept of «Simulacrum» goes back to Plato, who used it to mean «a copy of the copy». The basis for this interpretation of the concept of «simulacrum» is in part the fact that for Plato the very subject of reality, depicted by a painting or sculpture, there is in some way a copy of the idea of the object, eidos, and the image of this object is a copy of the copy, and in this sense, it's fake, it's non-existent.

In the dialog «State» Plato explains the essence of the doctrine about ideas through the myth of the cave. He tells Socrates about a cave in which people are shackled so that they sit face-to-face against the wall and back to the exit of this cave through which light flows. From the outside, certain entities pass some things by the exit, but prisoners can only see the shadows that these things throw on the wall. As they have never seen real things, they take their shadows for them. The fetters restraining the prisoners metaphorically represent the body, the «prison of the soul», while the cave itself is an allegory to the physical world, what we call an objective reality. In Plato's philosophy, all objects of sensual reality are copies of the ideas that people take for the original. Consequently, copies of elements of reality are paintings, and sculptures are understood as copies of copies and are perceived as simulacra [2, 239].

Modern postmodernism (G. Deleuze, J. Derrida, J. Baudrillard, P. Klossowski) turned to the notion of simulacrum to emphasize that human creativity is the creation of images, far from similarity to things and expressing the state of human soul (hopes, fears, ways of vision, etc.) and nothing more. [3, 371].

The modern use of the word «simulacrum» was introduced by the French philosopher Georges Bataille. According to the philosopher, simulacrum is the result of incarnation in a word, artwork and installations of an inexpressible, mystical «inner experience». The simulacrum is regarded as an image devoid of similarities to the object, but creating an effect of similarity. Simulacrum is based on inconsistency and distinction [3, 335]. As constructions that include the observer, simulacra imply rejection of any privileged viewpoint, of any hierarchy and ordering. The world of simulacra is the world of «triumphant anarchy» [3, 342], it is the destruction of «models and copies for the sake of creating chaos» [3, 346].

Pierre Klossowski also reflects on the concept of «simulacrum». In his writings, the philosopher presents the vision of simulacrum as follows: “The simulacrum is what we can know about experience; the concept, in this respect, is only a pathetic scum that appeals to other scum... Simulacrum is a completely different intelligibly conceptualized message: it is an association whose motives are not only undefined, but also do not try to define themselves... The thought expressed in the simulator invariably presupposes special receptivity of the interlocutor” [4, 79].

In the opinion of G. Deleuze, simulacrum is not just a copy of a copy; simulacrum, unlike a copy that lives in similarity, creates only an external effect of similarity. It discovers its true essence in divergence, becoming, eternal change and difference [5, 53]. G. Deleuze illustrates the simulacrum with an example from Catechism: “God created man in an image and similarity. However, as a result of the fall of man, man loses likeness, while preserving the image. We become a simulacrum. We give up our moral existence to enter the stage of aesthetic existence”. There is no doubt that it [simulacrum] produces the effect of similarity, but here arises the effect of the whole, which is wholly external, and is formed not by the means involved within the model at all. The simulacrum centers on the inconsistency and difference [5, 231]. It is a construct that

incorporates the observer's perspective so that the illusion arises from the observer's point of view. "Simulacrum holds a different position; the observer becomes a part of the simulacrum itself, which is transformed and deformed by the influence of its point of view. The becoming of madness or the becoming of the limitless occurs in the simulacrum <...>, there is always the emergence of something different, the formation of destructive depths, able to circumvent and avoid equality, the boundary, The Same and Similarity: always at the same time more or less, but never equality» [5, 232].

J. Derrida says that letter is a «simulacrum, a false pretender seeking to replace the logos». He calls the letter «a trap, its action is insidious and tyrannical, its crimes are monstrous» [6, 44].

If in ancient philosophy the simulacrum is an image of a thing, but far from similarity, modern postmodernism makes a distinction between a copy and a simulacrum, putting as its source a concept producing impressions and sensual images that do not depict something external, but simulate an idea. Simulacrum is the result of incarnation in the word, artwork and installations of the inexpressible and mystical «inner experience». The simulacrum is regarded as an image devoid of resemblance to the object, but as something which creates the effect of semblance. As constructions that include the observer, simulacra imply rejection of any privileged point of view, any hierarchy, and any order. Modernity is determined as the power of simulacra. Not only modern art, but also social life.

The concept of J. Baudrillard's simulacra complements the interpretation of G. Deleuze's simulation in the context of the study of virtual reality, which is connected with the beginning of the widespread use of the concept of «simulacrum» in modern culture. Thus, M. Lipovetsky noted that «with the easy hand of J. Baudrillard the concept of «simulacrum» and «simulation» became the symbol of postmodernism» [7, 211].

The specificity of the interpretation of «simulacrum» by J. Baudrillard is that he tries to explain the simulacra as a simulation process, which he perceives as «creation of hyper-real» with the help of «models of real, without its own origins and reality» [8, 257]. The simulation replaces the reality with the real signs, and the simulacrum becomes fundamentally incompatible with reality. It relates to other simulacra. With the term «simulacrum» J. Baudrillard begins operating in 1980 in the «System of Things», implying that the simulacrum is a designed attractive symbolic object in its characteristics, focused on satisfying the wishes of the consumer. It is a false likeness, a conventional symbol of something, functioning in society as its substitute [9, 68]. J. Baudrillard proceeds from the perception of structuralists of the deep structures underlying the paradigm of human existence. The thinker believed that simulations begin by ignoring the basic principle of representation, which asserts the equivalence of sign and reality. According to J. Baudrillard, the simulacrum has nothing to do with any reality other than its own. If the function of the sign is to display, the function of the symbol is to represent, and in relation to the simulacra it makes no sense to talk about any compliance. The «signs» are no longer exchanged for the «signifiers», they are closed to themselves. The self-maintenance of the social system continues as a simulation, concealing the absence of «deep reality», by which J. Baudrillard clearly implies a problematic picture of the «Modern» world. In the light of the concept of a radical change in the «method of signification», it is logical for J. Baudrillard to conclude that the simulation of modernistically understood sociality became a total practice in the post-modernist era [10, 85]. It is noteworthy that the postmodern theoretician proposes to consider simulations as the final stage of development of the sign, in the process of which he identifies four stages of development. The first is the reflection of some deep reality; the second is the disguise and perversion of this reality; the third is the disguise of the absence of all deep reality; the fourth is the loss of any connection with reality, the transition from the order of sight to the simulation, i.e. turning the sign into its own simulacrum [11, 45]. J. Baudrillard in the work «Simulacra and simulation» defines the simulacrum as a «pseudo-reality», replacing the «agonizing reality» simulation, which erases the boundaries between the real and the imaginary. Simulacra bring to the fore the secondary functions

of art associated with the creation of a particular proprietary environment. J. Baudrillard himself calls himself a nihilist of transparency, who rejects all symbolic forms of culture and proceeds from the premise that there is no more hope for meaning. Comparing the culture of the end of the 20th century with the «an autumn fly falling asleep», J. Baudrillard points to the risk of degradation, exhaustion, lurking in the aesthetics of the simulacra, saying that the world is becoming more simulative, t. e. hyper-real. Simulacra are not separated from cultural products. Baudrillard writes that all things continue to function, as the meaning of existence has long disappeared. It continues to function with complete indifference to its own content. And the paradox is that the functioning is not suffering at all, but on the contrary, it is becoming more and more perfect. We see today how each thing acquires its symbol through advertising, media and images. Even the most banal and obscene - and that is dressed in aesthetics, clothed in culture. Multiplying simulacra distort and replace real being. The boundaries between high art and boulevard forgeries for it are lost.

The simulation process is illustrated in the work of J. Baudrillard. The scientist claims that the object-visual image-sign passes 4 consecutive stages in its development:

- 1) it reflects a profound reality;
- 2) it masks deep reality;
- 3) it masks the absence of a deep reality;
- 4) it does not relate at all to any reality: it is a pure simulacrum [10, 88].

We will concretize the above using literary material. The well-known Russian scientist M. Bakhtin, researching the nature of artistic creativity, in particular, the author's relationship with his text, asks himself what happens to the hero who bears someone's own name, for example, his own name and some of his biographical features. What happens when someone makes some hero out of themselves in the artistic text? According to Bakhtin, this act is the spawn of a simulacrum. «The difference between the world of artistic creation and the world of dreams and real life: all subjects are equally expressed in one plastic and pictorial vision plan, while in life and in the dream the protagonist is "I", who is not externally expressed and does not need an image». But how to imagine one's own appearance? "It is easy to ascertain by self-observation that the initial result of the attempt will be as follows: my visually expressed image will begin to be unsteadily defined next to me, inside the experience, it will barely separate from the plane of inner self-feeling, not breaking away from it fully, I sort of split up a little bit, but I will not completely disintegrate: the umbilical cord of self-awareness will connect my outer expression with my inner experience of myself. It takes some new effort to imagine oneself, to completely detach from my inner sense of self and, someday, we succeed, we are struck in our external image by some kind of emptiness, ghostliness» [12, 28]. It is necessary to make this operation through another, to erect «as it were a transparent screen, screen of possible emotional-will reaction of another person to my external phenomenon», but the simulacrum will be generated here too, for "when we contemplate our appearance as a living and external whole embraced by the living - through the prism of the evaluative soul of a possible other person. This soul of another devoid of self-sufficiency, the soul of a slave, introduces some false and absolutely alien element to ethical being: after all, it is not a productive, enriching product <...> it is an exaggerated fictitious product, clouding the optical purity of being. Here some optical forgery is made, a soul without space, a participant without a name and without a role, something absolutely outside history is created. It is clear that the eyes of this fictitious other cannot see its true face, but only its own face» [12, 33]. Therefore, Bakhtin anticipates postmodernist intuitions about the hero-simulator, a hero without a true face.

Results. Previous research has shown that the simulacrum, from the perspective of postmodernism, is a sign of a lack of reference. An integral part of the postmodern worldview, an important category of his aesthetics became notions about the simulacrum. His theory of simulacrum went a long way from Plato to Deleuze, Baudrillard, Klossowski and others. The loss of authenticity in the mass consciousness of these concepts becomes an indicator of the general

decline of culture and an alarm about the prospects for human development in the context of modern civilization. Postmodern literature not only states the simulation of the most important moral and aesthetic categories, but also searches for ways to go beyond the simulacrum.

Postmodernist writers encourage us to think about absurd cultural and social phenomena that are imposed on people by stereotypes. The author's idea in each presented case develops in the direction of close attention to the problem of the devaluation of the word, because it is in language, literature, as in the mirror, reflects the modern man.

Conclusion. Summarizing all the above, it can be stated that the simulations, generated by the game of modern consciousness and being its new mythologies in literary works, permeate all the plans of human existence (spiritual, soul, body) and form a «new world of images», the world of the simulacra (imaginary and virtual), claiming ontological status.

Literature

1. Vitel E.B. Inversion of meanings in the artistic culture of the XX century: from anthropocentrism to the "new artistic reality" (based on the material of D.Shostakovich's creativity): Abstract of Dr. Culturology. Kostroma, 2010.
2. Plato. State. Translated from Ancient Greek by A.N. Egunov M.: Academic Project, 2015. — 398 p.
3. Deleuze J. Logic of meaning. M. –Yekaterinburg, 1998, p. 371
4. Klossowski P. Simulacra of Georges Bataille // The Thanatography of Eros: Georges Bataille and French Thought of the mid-20th century. St. Petersburg: Mithril, 1994.
5. Deleuze J. Plato and the simulacrum / G. Deleuze // Intentionality and textuality. The philosophical thought of France of the twentieth century. – Tomsk: Aquarius, 1998. – pp. 225-240.
6. Derrida Zh. Positions (Translated from the French by V. V. Bibikhin.). – M.: Academic Project (Philosophical Technologies), 2007. – 160 p.
7. Lipovetsky M. Blue fat of a generation or two myths about one crisis // Znamya. 1999. No.11. p.211.
8. Ilyin I. P. Postmodernism: dictionary of terms / I. P. Ilyin. – M.: INION RAS.– INTRADA, 2001. – 384 p.
9. Baudrillard J. System of things. M., 1995. 245 p.
10. Baudrillard, J. Simulacra and simulations [translated from French by A. Kachalov]. –Moscow : Publishing house "POSTUM", 2015. – 240 p.
11. Baudrillard, Jean. Symbolic exchange and death. Translation into Russian and introductory article: S. N. Zenkin. – M., 2000
12. Bakhtin M.M. Author and hero: To the philosophical foundations of the humanities. - St. Petersburg: Azbuka, 2000. – 336 p.

С.САРСЕМБАЕВА, С.АЙТУГАНОВА

Л.Н. ГумилеватындағыЕуразияұлттықуниверситеті, Астана, Қазақстан

ӘДЕБИ СИМУЛЯКРДЫҢ ПОЭТИКАЛЫҚ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

Аңдатпа. Мақалада постмодернистік әдебиетке тән – симулякр ұғымының поэтикалық ерекшеліктері қарастырылады. Әлемдік постмодернизм ағымы көптеген тың тәсілдік, түрлік, мазмұндық, стильдік және құрылымдық өзгерістер алып келді. Қоғам, сана өзгерген тұста әдебиетте, оларға қойылар талапта, оны танытушылары да жаңартылуы заңдылық.

Қазіргі ғалымдар постмодернизмнің үш басым қасиетін ажыратады. Оларға диалогизм, ойын және интермәтінділік жатады. Алайда, аталған сипаттамалардың арасында олардың практикалық қолданылуының бірлігін ұйымдастыруға мүмкіндік беретін басқару өзегі жоқ. Осылайша, симулякр постмодернизм кезеңі эстетикасының әмбебап категориясы және постмодернистік мәтін поэтикасының түйінді элементі ретінде талданады. Яғни,

постмодернистік туындыларды зерделеудің бірден бір құралы болмақ. «Симулякр» категориясының шығу және қалыптасу тарихымен қатар, ерте ғасырларда Платон еңбектеріндегі тарихи түп негізі, кейінгі ғасырларда француз постструктуралистері Ж. Батай, П. Класовски, Ж. Деррида зерттеулеріндегі постмодернистік философияның негізгі термині ретінде интерпретациялануы сараланады. Ж. Бодрийярдың «Симулякр және симуляция» концепциясы, Ж. Делездің дін және симулякр арасындағы байланыстар жайлы түсініктері жан-жақты талданады. Орыс әдебиеттанушысы М. Бахтин еңбектерінде ұсынылатын көркем мәтін, автор және кейіпкер мәселелеріне қатысты теориялары жаңа қырынан қаралады. Ғалым зерттеулеріндегі «автор-кейіпкер», яғни, автор мен кейіпкер тұтасу мәселесінің симулякр ұғымымен өзара байланысы бағамдалады.

Тірек сөздер: әдебиеттегі постмодернизм, әдеби симулякр, симулякр және симуляция, әдеби симулякр поэтикасы, гиперреалия.

С. САРСЕМБАЕВА, С. АЙТУГАНОВА

Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева, Астана, Казахстан

ПОЭТИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ЛИТЕРАТУРНОГО СИМУЛЯКРА

Аннотация. В статье охарактеризованы поэтические особенности одного из основных терминов постмодернистской литературы – симулякра. Мировое течение постмодернизма принесло много новых изменений в обществе. Естественно, что при изменении общества, сознания обновляются и литература, и требования, и меры по представлению.

Современные ученые выделяют три доминирующих свойства постмодернизма. К ним относятся диалогизм, игра и интертекстуальность. Однако среди перечисленных характеристик отсутствует ядро управления, позволяющее организовать единство их практического применения. Таким образом, симулякр анализируется как универсальная категория эстетики периода постмодернизма и как ключевой элемент поэтики постмодернистского текста. Симулякр представляется как один из инструментов изучения постмодернистских произведений. Всесторонне проанализированы концепции Ж. Бодрийяра «Симулякр и симуляция», представления Ж. Делеза о связях между религией и симулякром. В работах русского литературоведа М. Бахтина рассматриваются теории, касающиеся проблем художественного текста, автора и героя. На основе теории «Автора-героя», рассматривается взаимосвязь проблемы целостности автора и героя с понятием симулякра.

Ключевые слова: постмодернизм в литературе, литературный симулякр, симулякры и симуляция, поэтика литературного симулякра, симуляция реальности, симулятивная реальность

Литература

1. Витель Е.Б. Инверсия смыслов в художественной культуре XX века: от антропоцентризма к «новой художественной реальности» (на материале творчества Д.Шостаковича): Автореф д-ра культурологии. Кострома, 2010.
2. Платон. Государство. Перевод с древнегреческого А.Н. Егунова М.: Академический проект, 2015. — 398 с.
3. Делез Ж. Логика смысла. М. – Екатеринбург, 1998, с. 371
4. Класовски П. Симулякры Жоржа Батая // Танатография Эроса: Жорж Батай и французская мысль середины XX века. СПб.: Мифрил, 1994.
5. Делёз Ж. Платон и симулякр / Ж. Делёз // Интенциональность и текстуальность. Философская мысль Франции XX века. – Томск: Водолей, 1998. – С. 225–240.
6. Деррида Ж. Позиции (Пер. с фр. В. В. Библихина). — М.: Академический Проект

(Философские технологии), 2007. — 160 с.

7. Липовецкий М. Голубое сало поколения или два мифа об одном кризисе // Знамя. 1999. №11. с.211.

8. Ильин И. П. Постмодернизм : словарь терминов / И. П. Ильин. – М. : ИНИОН РАН - INTRADA, 2001. – 384 с.

9. Бодрийяр Ж. Система вещей. М., 1995. 245 с.

10. Бодрийяр, Ж. Симулякры и симуляции [пер. с фр. А. Качалова]. — М. : Издательский дом «ПОСТУМ», 2015. — 240 с.

11. Бодрийяр, Жан. Символический обмен и смерть. Перевод на русский язык и вступительная статья: С. Н. Зенкин. — М., 2000

12. Бахтин М.М. Автор и герой: К философским основам гуманитарных наук. - СПб.: Азбука, 2000. — 336 с.

Сведения об авторах (соавторах):

Сарсембаева Сымбат Армановна – Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің докторанты, Астана, Қазақстан.

Сарсембаева Сымбат Армановна – докторант, Евразийского национального университета имени Л.Н. Гумилева, Астана, Казахстан.

Sarsembayeva Symbat Armanovna – doctoral student, Eurasian National University named after L.N. Gumilyov, Astana, Kazakhstan.

Айтуганова Саулеш Шамшаевна – филология ғылымдарының кандидаты, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің профессоры, Астана, Қазақстан.

Айтуганова Саулеш Шамшаевна – кандидат филологических наук, профессор Евразийского национального университета имени Л.Н. Гумилева, Астана, Казахстан.

Aituganova Saulesh Shamshayevna – Candidate of Philology, Professor of Eurasian National University named after L.N. Gumilyov, Astana, Kazakhstan